

[Maigaard.]

år. Dér er vi i klemme, fordi vi har alt for kort tid, hvis vores arbejde skal passes ind i skolevæsenernes arbejde, og fordi udvalgsarbejdet, hvis det skal leve op til et rimeligt krav fra kommunernes side, må foregå i al hast.

De ekstraordinære foranstaltninger, som skal med ved udvidelse af undervisningspligten, får som sagt særlig betydning, hvis de skal gælde i 2 år. I den forbindelse vil jeg sige, at jeg synes, der i Danmarks Lærerforenings henvendelse var mange ting, som var værd at overveje, selv om jeg ikke er enig med Danmarks Lærerforening i alt.

Dernæst vil jeg sige, at det er helt åbenbart, at alle gode kræfter må samles om at standse de tendenser, som er kommet frem i cirkulæret fra Kommunernes Landsforening i december om højere klassekvotienter. Det beskedne fremskridt, som cirkulæret antyder, ville blive mere end vejet op i reaktionær retning, hvis cirkulæret blev retningsgivende. Jeg synes nemlig, at bortset fra al den megen snak, vi fører om struktur og målsætning, og hvad ved jeg, er vi jo alle sammen klar over, at et spørgsmål som klassekvotienten har langt, langt større betydning for livet i skolerne og for undervisningen end meget af det, vi laver fra lovgivningsmagts side. Derfor synes jeg, det er meget afgørende, når vi snakker midlertidige foranstaltninger, at den nævnte tendens standses, for ellers vil Kommunernes Landsforenings udspil til kommunerne selvfølgelig blive modtaget af budgetklemte kommunalfolk med kyshånd; sådan fungerer disse ting jo. Vi overvejer i socialistisk folkeparti et lovforslag om en sænkning af maksimumsgrænserne for klassekvotienterne, således at loftet for klassekvotienter kommer ned i nærheden af det, det reelt er i dag.

Vi har også selv forskellige tanker om, hvordan man kunne indføre nogle midlertidige foranstaltninger i forbindelse med undervisningspligtens udvidelse. Vi kan drøfte dem i udvalget, men jeg vil godt pege på, for at give et par ideer til debat, at bestemmelserne om samlæsning — en af gevinsterne ved notatet er jo, at der er et samlet forløb i alt fald for en del af timerne vedkommende op til 9. klasse — burde tages væk fra folkeskolens forsøgsråd og afgøres ude i skolevæsenene. En anden ting, jeg vil

pege på om end med nogen tøven, er, at det obligatoriske timetal for de større børn kan sænkes, så det bliver en pædagogisk gevinst. Det er ikke givet, det vil blive det, men det kan gøres.

Robert Pedersen: Jeg vil gerne have lov til i forbindelse med dette lovforslags behandling at stille et principielt spørgsmål til undervisningsministeren, som i fremsættelsen siger, at det, man sigter imod, er et stadig tættere samarbejde mellem forældre, lærere og elever.

Vi har i Herning efter undervisningsministerens besøg den 17. januar haft en debat om hele skolens problematik, og jeg er mere og mere kommet til den bestemte opfattelse, at selv om der er sket voldsomme fremskridt i den danske skole, som vi ikke kan vurdere højt nok, er vi i gang med at kvæle de pædagogiske medarbejders arbejdslyst med mange betænkninger og forordninger, der kommer dels fra Frederiksholms Kanal, dels fra lokale skoledirektører. Derfor vil jeg gerne vide, om undervisningsministeren med denne og kommende love ligesom vil give lidt mere plads til det, jeg ville kalde det private, pædagogiske initiativ.

Herved vil man nå to ting: for det første vil alle lærere få større arbejdslyst gennem større frihed, hvilket undervisningsministeren fra sin tid som højskoleforstander ved er en af baggrundene for folkehøjskolernes succes, og for det andet ville forældreinteressen for skolerne blive større, hvis det kunne nytte at møde op og kritisere de virkelige ansvarlige. I dag bliver der alt for ofte henvist til et eller andet ministerielt cirkulære. På ét punkt kan vi lære noget af USA, hvor man virkelig har udbygget den organisation, der hedder forældrenes og lærernes organisation; dér ved forældrene, at når de møder op ved forældremøder, kan det, de siger, blive taget til efterretning derved, at der er lagt et betydeligt større ansvar over på den enkelte skoleleder.

Jeg tror slet ikke, man kan give så megen frihed til folkeskolen, som de frie skoler har fået. Men jeg kunne ønske mig, at man gik et lille skridt i retning af decentralisering af skolesystemet, således at ansvaret lå i den enkelte skole, hvilket ville have de konsekvenser, jeg har nævnt.